

WWF Verdens naturfond
Postboks 6784 – St. Olavs plass
0130 Oslo
Org.nr.: 952330071MVA
Tlf: 22 03 65 00
post@wwf.no
www.wwf.no
facebook.com/WWFVerdensnaturfond

Klima- og miljødepartementet

Oslo, 22.11.2024

Innspill til oppdatering av handlingsplanen for en giftfri hverdag (sak 24/1095)

Takk for mulighet til å gi innspill. Handlingsplanen inneholder mange gode tiltak og tilnærminger som vi støtter, særlig det at arbeidet med plast prioriteres. Ut ifra nåværende handlingsplan og signalene på innspillmøtet så forventer vi at den globale plastavtalen og arbeidet med den vil få betydelig plass i den oppdaterte handlingsplanen. I tillegg vil vi anbefale å se på hvordan denne handlingsplanen kan bidra til å oppnå Norges forpliktelser som følge av Naturavtalen, spesielt med tanke på mål 7 om å redusere forurensning.

De siste fire årene har kunnskapen om plast økt betydelig, samtidig som plastforurensningen også har det. Vi vet at mikroplast er overalt både i naturen og i kroppene våre, og at det har skadepotensiale både som partikler og bærere av skadelige kjemikalier. Resultatene fra PlastChem prosjektet viste at det finnes mer enn 16 000 plastkjemikalier, at man ikke har fareinformasjon om 66 % av disse og at mer enn 3600 er uregulerte og bekymringsverdige¹. Ytterligere kjemikalier er sannsynligvis utbredt i all plast.

Kunnskapen som har kommet de siste årene er mer enn nok til å bruke føre-var-prinsippet for å innføre ytterligere tiltak nasjonalt i tillegg til globalt for å redusere plastforbruk- og forurensning. Vi mener derfor at planen også bør inneholde tiltak som en skatt på plastemballasje, forbud mot unødvendig plast og nye produsentansvarsordninger i Norge.

Nasjonal handling

I dag iverksettes det ikke nok tiltak for å redusere nordmenns bidrag til plastforurensning lokalt og globalt eller for å redusere befolkningens eksponering for potensielt skadelig plast. Global og regional regulering går for sakte og er ikke nok. Vi WWF er opptatte av miljøgifter og plastforurensning både på grunn av skaden på naturen og dyrene, men også skadevirkningen på mennesker. Vi vet at det er befolkningen i lavinntektsland som betaler den største prisen for plasten vi bruker, når 93 % av alle dødsfall relatert til plastproduksjon skjer i mellom- og lavinntektsland². Vi blir også bekymret over målingene som viser at mesteparten av norske barn

---

¹ [PlastChem prosjektet](#).

² WWF rapport (2023)- [Who Pays for Plastic Pollution?](#)

har for høye verdier av PFAS og BPA i seg³. Plastforurensing er både et lokalt og globalt helseproblem i tillegg til miljøproblem, i stor grad på grunn av skadelige kjemikalier.

Derfor ønsker vi å se flere tiltak med formål om å redusere Norge og nordmenns bidrag til plastforurensing, som samtidig bidrar til å beskytte egen befolkning mot de potensielle negative skadevirkningene av plast. Vi mener at vi bør starte med tiltak rettet mot unødvendig engangspplast og produkter med høy forsøplingsrisiko. Dette kan være engangsartikler eller unødvendig emballasje.

Vi ber derfor om at planen også inkluderer nasjonale tiltak for å gjenspeile vårt overforbruk av plast og vårt bidrag til både global og lokal eksponering for dens skadelige kjemikalier og mikro- og nanoplastpartikler. Vi ønsker å se konkrete tiltak som:

- En plastskatt på emballasje⁴ som utvides til flere produkter.
- Forbud mot unødvendige plastprodukter, særlig matemballasje og produkter med høy risiko for å ende opp som forsøpling.
- Utvidet produsentansvar for alle plastprodukter.

Slike tiltak vil også støtte opp under en sirkulær økonomi og redusert forsøpling og forurensing av miljøgifter. En skatt på plast kan bidra med sårt trengte midler til miljøtiltak, og kan sammen med andre virkemidler påvirke den totale mengden plastavfall vi skaper, som havner på avveie og som vi utsetter oss for. Forbud har en effekt i seg selv, men har også en sterk signaleffekt. Produsentansvarsordninger kan være effektive for å legge ansvaret for avfall og produkter der det hører hjemme. Vi sender gjerne mer informasjon om disse forslagene om det blir aktuelt.

Til slutt vil vi dele noen oppløftende og motiverende tall som Opinion⁵ har gjort på vegne av WWF som viser hvor stor støtte arbeidet med å redusere plast i folks hverdag har i befolkningen:

- 86 prosent av de spurte mener det brukes for mye plastemballasje i norske butikker.
- 70 prosent mener at emballasje på frukt og grønt er unødvendig.
- 75 prosent mener at det er viktig med et globalt forbud mot unødvendige produkter av engangspplast.

Det er derfor ingen grunn til å være lite ambisiøse i dette arbeidet og vi ønsker dere lykke til videre.

Vennlig hilsen

Tora Toreng

Leder for Plastteamet
WWF Verdens naturfond

---

³ [FHI sin undersøkelse](#) og [Tidsskrift for Den norske legeforening](#).

⁴ [Les vår rapport](#) om effektene av en skatt på emballasje i Norge.

⁵ Tallene er basert på 1052 respondenter.